

УДК 336.761(477)

Педич Я. Є.
студентка 3-го курсу кафедри фінансів,
банківської справи та страхування
Сумський національний аграрний університет

Рибіна Л. О.
к.е.н., доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Сумський національний аграрний університет

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФОНДОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ

Фондовий ринок є невід'ємною частиною економіки розвинених країн.

Сьогодні український фондовий ринок перебуває у стані забезпечення переходу від сфери обслуговування обігу капіталу до самостійного сектора економіки, адже одним із головних індикаторів економічного стану будь-якої країни є фондовий ринок, який сильно реагує на будь-які економічно-політичні зміни в державі.

Результати дослідження свідчать про те, що український фондовий ринок поступово розвивається, і якщо порівнювати з кінцем 1990-х років, можна побачити багато позитивних змін. Ваучерна приватизація дозволила появі кількох великих промислових і фінансових промислово-фінансових груп (ПФГ), які скористалися майже повною бездіяльністю Антимонопольного комітету, щоб зосередити у своїх руках більшу частину прибуткових активів. В умовах гіперінфляції, високих процентних ставок і слабого контролю фінансового ринку частки міноритарних акціонерів у приватизованих компаніях розмилися та знецінилися, тож реального фондового ринку й не було. Водночас зросла кількість біржових організаторів, а контракти з центральним банком стали інструментами перерозподілу капіталу між олігархічними групами.

Ситуація почала змінюватися після фінансової кризи 2008-2009 років, коли уряд намагався пом'якшити її наслідки за допомогою різкої девальвації курсу гривні. Якщо в 2006-2009 роках середньорічний обсяг операцій з цінними паперами з Центробанком становив близько 35 мільярдів гривень (5,6 мільярда доларів), то в 2010 році він почав стрімко зростати від 131,3 млрд грн. (16,3 млрд дол.) до 629,4 млрд грн (46,3 млрд дол.) у 2014 р. У 2015 р. різкий обвал до 290,8 млрд грн (12,6 млрд дол.), подальше незначне скорочення у 2016–2017 рр. з наступним зростанням у 2018–2021 рр [1].

Тому, останнім часом, ми мали можливість спостерігати негативну тенденцію розвитку українського фондового ринку, рівень якого дозволяє сподіватися на краще. Наш фондовий ринок знаходиться в зародковому стані, на відміну від фондових ринків розвинених країн, на стадії меншої привабливості для інвесторів і на стадії нижчої ліквідності на відміну від провідних фондових ринків.

Наприклад, одна з найбільших фондових бірж у Європі – пан'європейська біржа Euronext, яка об'єднує фондові ринки Бельгії, Франції, Ірландії, Нідерландів, Норвегії та Португалії. Ця група компаній з'явилася в 2000 році як результат діяльності президента Паризької фондової біржі Жана-Франсуа Теодора, який ініціював злиття майданчиків в Амстердамі, Брюсселі та Парижі, щоб надати

об'єднаній біржі перевагу на фінансовому ринку Європи [2]. У жовтні 2020 року в інфраструктурі Euronext були лістинговані цінні папери 1466 компаній, сумарна капіталізація склала 3,8 трлн євро, або \$4,4 трлн. У середньому за день до кінця 2021 року обсяг торгівлі був на рівні \$9,7 млрд. Найважливіший індекс пан'європейського фондового майданчика – Euronext 100 – формується на основі даних про найбільші та найбільш ліквідні активи.

Швидкість розвитку фондового ринку, якісні аспекти та розкриття інвестиційного потенціалу залежать від конкретних заходів національної політики у фінансовому секторі. Таким чином, до пріоритетних напрямів розвитку фондового ринку в останні роки, зокрема, стосовно питань, пов'язаних із законодавчим регулюванням, ми віднесли: розвиток нормативно-правової бази у сфері регулювання інститутів загального інвестування, ринку похідних цінних паперів, удосконалення механізмів корпоративного управління, забезпечення захисту прав акціонерів та удосконалення механізмів розкриття інформації про діяльність емітентів цінних паперів [3].

Зауважимо, що був прийнятий закон України «Про цінні папери та фондову біржу» (нова редакція). Метою прийняття зазначеного законопроекту є встановлення основних принципів, за якими має функціонувати фондовий ринок України, визначення порядку реєстрації емісії та обігу цінних паперів, встановлення вимог щодо забезпечення відкритості та рівних можливостей для всіх осіб, які діють на фондовому ринку.

Отже, основними напрямками розвитку фондового ринку в Україні у наступні п'ять років є: посилення конкурентоспроможності фондового ринку України; удосконалення системи регулювання ринку цінних паперів в Україні; розвиток корпоративного управління; розвиток інститутів спільного інвестування; розвиток інфраструктури ринку; розвиток Національної депозитарної системи; підготовка фахівців з питань фондового ринку та корпоративного управління.

Список літератури

1. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку України. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/news/insights/#tab-dov> (дата звернення 14.04.2023).
2. Офіційний сайт Statista. Largest stock exchange operators by market capitalization. 2022. URL: <https://www.statista.com/statistics/270126/largest-stock-exchange-operators-by-market-capitalization-of-listed-companies> (дата звернення: 12.04.2023)
3. Фондовий ринок: сучасний стан та перспективи розвитку. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/10_ukr/46.pdf (дата звернення 16.04.2023).

Приходько В. О.

073 Менеджмент

Кафедра управлінських технологій
Університет економіки та права «КРОК»

РОЛЬ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ В СТАБІЛЬНОСТІ ЕКОНОМІКИ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ

Банківська система є ключовим інструментом для стабільності економіки та забезпечення розвитку бізнесу, оскільки забезпечує фінансування та кредитування підприємств, господарських операцій та інвестиційних проектів, зменшує ризики та